

**Konferencja nt.
Tendencje postępu organizacyjno-technicznego
w pozyskiwaniu i wykorzystaniu drewna
(Zielona Góra, 30 XI—1 XII 1978)**

Staraniem Oddziału TNOiK, Zarządu Oddziału SITLiD oraz WSI odbyła się w Zielonej Górze konferencja naukowo-techniczna nt.: Tendencje postępu organizacyjno-technicznego w pozyskiwaniu i wykorzystaniu drewna. Wygłoszono 5 referatów oraz 6 komunikatów. Podstawowe referaty opracowali: prof. E. Kamiński z SGGW-AR w Warszawie oraz doc. Z. Patalas, dyrektor IBL. Prof. Kamiński zajął się sprawami związanymi z postępowaniem światowym, głównie europejskim, w pozyskaniu i magazynowaniu drewna. Doc. Patalas przedstawił szeroko zagadnienia dostaw drewna. Opracowanie inż. Wacława Starzeckiego z Urzędu Gospodarki Materiałowej dotyczyło praktycznej realizacji programu oszczędnej gospodarki drewnem. Optymalizację racjonalnego wykorzystania drewna omówił doc. M. Fabisiak z ITD. Komunikaty dotyczyły praktycznej realizacji racjonalnej gospodarki drewnem.

Za najtrudniejszą sprawę przedstawiciele fabryk mebli uznali sprawę produkcji przez tartaczniactwo elementów przeznaczonych z tarcicy sosnowej na meble tzw. programu sosnowego. Dotychczasowa realizacja tych zadań napotyka na ogromne trudności. Dr M. Kopyj, pracownik WKP w Zielonej Górze, przedstawił zamierzenia w zakresie leśnictwa i gospodarki drzewnej województwa.

Dużo miejsca zajęła tematyka współpracy Zakładów Drzewnych Przemysłu Węglowego z OZLP. Szczególną uwagę zwrócono na sposób przekazywania drewna oraz na rozdmuchanie tzw. „roboty papierkowej”.

Owocna okazała się burzliwa dyskusja. Wśród dyskutujących wystąpił przewodniczący Zarządu Głównego SITLiD mgr inż. Edmund Nowicki. Oprócz tematyki merytorycznej dotyczącej gospodarki drewnem wskazał na potrzebę organizowania spotkań producentów, dostawców i użytkowników drewna. Wskazał na konieczność wysiłku nad właściwym zagospodarowaniem wszystkich sortymentów drewna. Wysiłek ten musi być wykonany głównie przez pracowników inżynierijno-technicznych, członków SITLiD, nadleśnictw, OTL, tartaków, zakładów płyt pilśniowych,

wiórowych, sklejek, celulozowo-papierniczych i innych. Ciekawymi danymi uzupełnili tematykę pracownicy Instytutu Celulozowo-Papierniczego, Instytutu Technologii Drewna oraz Instytutu Badawczego Leśnictwa.

Powołana komisja wniosków opracowała i zaproponowała wnioski. Dla dalszej aktywizacji środowiska technicznego wnioski rozesłano do wszystkich kół SITLiD w celu przeprowadzenia dyskusji nad sposobami realizacji wniosków. Niewiele kół przysłało swoje uwagi, nadesłane propozycje uwzględniono przy ostatecznej redakcji wniosków.

Organizatorzy przesłali wnioski do wszystkich uczestników konferencji, do zjednoczeń branżowych i MLiPD, ZDPW w Katowicach, ITD, IBL, ośrodków badawczo-rozwojowych, do wszystkich dyrektorów OZLP oraz do władz województwa gorzowskiego i zielonogórskiego.

Zarząd Oddziału SITLiD w Zielonej Górze zamierza dokonać realizacji wniosków.

WNIOSKI

podjęte na konferencji naukowo-technicznej odbytej w dniach 30 XI—1 XII 1978 r. w Zielonej Górze na temat: „Tendencje postępu organizacyjno-technicznego w pozyskiwaniu i wykorzystywaniu drewna”.

Uczestnicy konferencji wyrażają podziękowanie organizatorom oraz autorom opracowań referatowych za podjęcie trudnego, ale jednocześnie aktualnego tematu.

Wybór Zielonej Góry na miejsce konferencji daje podstawy do nadziei, że doświadczenia i inicjatywy podjęte przez organizatorów i szerokie rzesze pracowników związanych z gospodarką leśną, przemysłem drewnym, meblarskim i celulozowym w najbardziej lesistym województwie — mogą i powinny przynieść rozwiązania organizacyjno-techniczne, gwarantując postęp i nowoczesność.

Ogółem zgłoszono 96 wniosków, co świadczy o zbieżności problemów, zwłaszcza natury organizacyjnej.

I. Wnioski ogólne

1. Racjonalna działalność gospodarcza w zakresie pozyskiwania, dostaw i wykorzystania drewna możliwa jest przy zastosowaniu rozwiązań systemowych uwzględniających:

- racjonalizowanie potrzeb transportowych przy zachowaniu płynności procesu przemieszczenia drewna,
- określenie optymalnych zapasów u odbiorcy i dostawcy,
- ekonomiczne zainteresowanie odbiorców odległością dostaw i sprawnością rozładunku.

2. Rozwiązania systemowe powinny dotyczyć w pierwszej kolejności płaszczyzn działania między gospodarką leśną i przemysłem drzewnym, gospodarką leśną i ZDPW i między przemysłem drzewnym i meblarstwem.

3. Podjęcie tematyki określonej w p. 1 i 2 wymaga zaangażowania do rozwiązań placówek naukowo-badawczych, uczelnianych i zespołu rzeczoznawców SITLiD.

4. Za konieczny warunek wprowadzenia rozwiązań systemowych uznaje się uproszczenie sortymentacji jakościowo-wymiarowej. Szczególnie cenne są tu wszelkie inicjatywy jednostek terenowych, które należy popularyzować. Uproszczenia w sortymentacji i dokumentacji, dające efekty oszczędności w angażowaniu siły ludzkiej i zwiększające wydajność transportu, są potrzebne i powinny być opracowywane i realizowane w pierwszej kolejności.

5. Zróżnicowanie warunków pracy transportu samochodowego i zwiększenie dostaw bezpośrednich wymagają pilnego wyposażenia leśnictwa w urządzenia przeładowcze.

6. Na przykładzie woj. zielonogórskiego i bazy surowcowej dla ZPP w Krośnie Odrz. należy dążyć do optymalizacji wykorzystania miejscowej bazy surowcowej; spowoduje to zmniejszenie zapotrzebowania na wagony kolejowe do przewozów drewna.

7. Przy zachowaniu zasady poboru masy zgodnej z możliwościami produkcyjnymi lasu dążyć należy do rozbudowy infrastruktury uwzględniającej maksymalne wykorzystanie mniej wartościowych sortymentów drewna.

8. Warunkiem oszczędnej gospodarki drewnem jest doskonalenie procesów technologicznych pozyskiwania i przerobu drewna ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowej rotacji zapasów oraz zagadnień ochrony lasu.

9. Rozwiązania systemowe na płaszczyźnie gospodarka leśna — przemysł celulozowy powinny uwzględniać:

- dostosowanie sortymentacji surowca do możliwości technologicznych zakładu oraz
- dostosowanie przemysłu do możliwości pozyskiwania i transportu papierówki.

Wobec bardzo zróżnicowanych wymagań w tym zakresie od gospodarki leśnej (5 dymensji długościowych od 1 do 2,4 mb) uproszczenie sortymentacji papierówki, uwzględniające możliwości mechanizacji za- i wyladunku, jest szczególnie pilne.

10. Należy podjąć ściślejsze współdziałanie między lasami państwowymi i ZDPW w celu wypracowania systemu działania optymalizującego przerób drewna kopalniakowego, uproszczenie pomiaru i przekazywania surowca.

11. Na płaszczyźnie gospodarki leśnej i przemysłu drzewnego należy dążyć do uproszczenia metod pomiaru i przekazywania drewna i w tym celu należy wykonać odpowiednie opracowania.

12. Pozyskiwanie zrębków w lesie i w tartakach, wzrost udziału masy tej grupy sortymentów i zwiększenie kosztów dowozu z tytułu ciągłego wydłużania zasięgu dostaw bezpośrednich dyktują potrzebę weryfikacji cen na drewno, szczególnie na zrębki i zrżyny. Układ cen powinien być jednym z podstawowych elementów decydujących o racjonalnym wykorzystaniu drewna.

II. Wnioski dotyczące gospodarki drewnem w woj. zielonogórskim

1. Struktura wiekowa i gatunkowa lasów wymaga intensyfikacji gospodarki leśnej, co jest warunkiem racjonalnego wykorzystania miejscowej bazy surowcowej. Wysoki stopień lesistości, duże kompleksy leśne i możliwość zalesienia słabych gruntów rolniczych stwarzają szczególnie korzystne warunki do opracowania nowoczesnych rozwiązań, włącznie z zastosowaniem jednolitego systemu maszyn i urządzeń na technicznym poziomie M i A.

2. Wykorzystując dużą lesistość województwa i działanie na jego terenie różnych branż resortu leśnictwa, należy rozważyć celowość powołania tytułem eksperymentu zintegrowanej organizacji gospodarczej, obejmującej swym zakresem wszystkie prace od pozyskiwania drewna, przez jego transport, manipulację, a skończywszy na produkcji materiałów tartych i prostym ich przerobie. Organizacja ta w zasadniczy sposób skróci drogę i czas od pozyskania drewna do spedycji gotowego wyrobu.

3. Wykorzystanie miejscowej bazy powinno ulec optymalizacji przez rozbudowę i modernizację przemysłu drzewnego, meblarskiego, zakładów płyt wiórowych i pilśniowych oraz przetwórstwa leśnych użytków nie-drzewnych.

4. Mając na uwadze racjonalne wykorzystanie odpadów powstających w zakładach przemysłu drzewnego i zagospodarowania drobnicy w lasach, należy radykalnie przyspieszyć termin przekazania do eksploatacji Zakładów Płyt Wiórowych w Żarach. Równocześnie z prowadzeniem prac inwestycyjnych należy zapewnić techniczne i ekonomiczne warunki pozyskiwania i dowozu drewna oraz wywozu wyrobów przez budowę bazy transportowej i mieszkaniowej oraz zaplecza technicznego dla ZPW Żary.

5. Należy wykorzystać możliwość zwiększenia dostaw bezpośrednich do Zakładów Płyt Pilśniowych w Krośnie o około 90 tys. m³ w grupie sortymentów: papierówka, żerdzie i zrębki, co zmniejszy dostawy wagonowe z terenu innych województw w wielkości około 5 tys. wagonów rocznie

i jednocześnie o tę masę zmniejszy zapotrzebowanie na spedycję drewna koleją z terenu tutejszego województwa.

6. Potencjał OTL wymaga uzupełnienia ilości ciągników i rębarek o wielkość gwarantującą zrębkowanie dodatkowej masy o około 30 tys. m³/rok.

7. W celu podniesienia wskaźnika wykorzystania drewna należy wyposażyć zakłady przemysłu drzewnego w środki specjalistyczne do załadunku i wywozu zrębków.

8. Przemysł drzewny wymaga niezbędnej i pilnej modernizacji i rekonstrukcji. W programach uwzględnić należy budowę dużych przyrzeczalni produkujących elementy przeznaczeniowe z tarcicy dla przemysłu meblarskiego. Do 1990 r. powinny być kompleksowo zmodernizowane minimum 3 zakłady (tartaki).

9. Dla uzyskania poprawy konserwacji drewna niezbędne jest wyposażenie każdego większego zakładu przemysłu drzewnego w suszarnie oraz urządzenia do antyseptycznej kąpeli tarcicy.

10. W związku ze stałym zwiększaniem produkcji mebli stylizowanych, szczególnie do II obszaru płatniczego, co powoduje wzrost zapotrzebowania na tarcicę liściastą, zachodzi potrzeba szybkiej modernizacji ZPD w Klenicy w celu zagospodarowania całej masy drewna liściastego produkowanego w regionie, w tym także o średnicy większej niż 70 cm oraz uruchomienie produkcji łat meblarskich.

11. Tytułem eksperymentu należy opracować pełną dokumentację przekazywania drewna kopalniakowego z terenu OZLP Zielona Góra do Zakładów Drzewnych Przemysłu Węglowego. Po uzyskaniu akceptacji na eksperyment przystąpić do przekazywania drewna według uproszczonej uzgodnionej dokumentacji, a uzyskane ewentualne pozytywne wyniki rozszerzyć na inne OZLP.

Witold Gajewski